



ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΒΟΡΕΙΟΥ ΑΙΓΑΙΟΥ

**ΓΕΝΙΚΗ Δ/ΝΣΗ ΑΝΑΠΤ/ΚΟΥ ΠΡΟΓ/ΣΜΟΥ
ΠΕΡ/ΝΤΟΣ & ΥΠΟΔΟΜΩΝ**

Δ/ΝΣΗ ΤΕΧΝΙΚΩΝ ΕΡΓΩΝ Π.Ε. ΛΕΣΒΟΥ

ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ:

**ΣΥΝΤΗΡΗΣΗ ΤΕΧΝΙΚΩΝ ΕΡΓΩΝ ΓΙΑ
ΑΝΤΙΠΛΗΜΜΥΡΙΚΗ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ Ν.
ΛΗΜΝΟΥ**

ΣΑΕΠ 088

2019 ΕΠ08800011.1

ΤΜΗΜΑ ΤΕΧΝΙΚΩΝ ΕΡΓΩΝ Π.Ε. ΛΗΜΝΟΥ

Ταχ. Διεύθυνση: Π. Βοστώνη 2, Μυτιλήνη

Ταχ. Κώδικας: 81132

ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ: 300.000,00 ΕΥΡΩ

CPV: 45246410-0/

Συντήρηση Αντιπλημμυρικών Έργων

ΕΙΔΙΚΗ ΣΥΓΓΡΑΦΗ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΩΝ

A. ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ-ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΤΟΥ ΕΡΓΟΥ

Άρθρο 1ο

Η παρούσα Ειδική Συγγραφή Υποχρεώσεων (Ε.Σ.Υ.) περιλαμβάνει τους ειδικούς συμβατικούς και τεχνικούς όρους σύμφωνα με τους οποίους και σε συνδυασμό με τις Πρότυπες Τεχνικές Προδιαγραφές που ισχύουν και τα υπόλοιπα τεύχη της μελέτης, θα εκτελεσθεί από τον Ανάδοχο το ανωτέρω έργο, στο οποίο περιλαμβάνονται οι εργασίες συντήρησης και αποκατάστασης των τεχνικών έργων, κυρίως στο επαρχιακό οδικό δίκτυο, γεφυριών, περυγοτοιχών, οχετών, τάφρων, κλπ. Καθαρισμός της ευρύτερης περιοχής των γεφυριών από αυτοφυή βλάστηση, με απώτερο σκοπό την αντιπλημμυρική προστασία της Νήσου Λήμνου.

Άρθρο 2ο

Οι εργασίες θα εκτελεσθούν με βάση τα καθοριζόμενα στο Τεύχος της Τεχνικής Περιγραφής και σύμφωνα με τις υποδείξεις της Υπηρεσίας και προκύπτουν κατ' είδος και συνολική αξία από τα τεύχη του Τιμολογίου και του Προϋπολογισμού της Μελέτης του έργου.

Άρθρο 3ο

Κατά την διάρκεια της εκτέλεσης του έργου, η Διευθύνουσα Υπηρεσία μπορεί με γραπτές διαταγές της προς τον Ανάδοχο να διευκρινίζει κατασκευαστικά στοιχεία του έργου και να παρέχει συμπληρωματικά ή επεξηγηματικά σχέδια.

Επίσης μπορεί να διατάξει την τμηματική εκτέλεση των εργασιών καθώς και την σταδιακή εκτέλεση μιας εργασίας, χωρίς εκ του λόγου τούτου να στοιχειοθετείται δικαίωμα του Αναδόχου για ιδιαίτερη αποζημίωση. Ο Ανάδοχος του έργου όμως, ανεξάρτητα από τα ανωτέρω, οφείλει πριν την εκτέλεση εργασιών για τις οποίες υπάρχουν τυχόν ασάφειες ή σημεία που απαιτούν διευκρίνιση και ιδιαίτερα όταν πρόκειται για εργασίες που έχουν σχέση με την ευστάθεια του έργου ή τη δημόσια τάξη και ασφάλεια, να ζητά από την Δ/νουσα Υπηρεσία έγγραφες οδηγίες και διευκρινίσεις, αλλιώς βαρύνεται εξ ολοκλήρου και στο ακέραιο με την ευθύνη (ποινική και αστική) από την εκτέλεση τους, πέραν των ευθυνών που επιφορτίζεται από την ισχύουσα Νομοθεσία και τις δ/ξεις για την εκτέλεση Δημ. Έργων και τις συμβατικές του υποχρεώσεις για την παραγωγή και παράδοση έντεχνου έργου.

B. ΙΣΧΥΟΥΣΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο 4ο

Το έργο του τίτλου θα εκτελεσθεί σύμφωνα με τις δ/ξεις:

- α) Του Ν. 4412/08-08-2016 «Δημόσιες Συμβάσεις Έργων Προμηθειών και Υπηρεσιών (προσαρμογή στις Οδηγίες 2014/24/ΕΕ και 2014/25/ΕΕ)».
- β) Του Ν. 4070/2012 (Φ.Ε.Κ. 82Α'/10-4-2012) «Ρυθμίσεις Ηλεκτρονικών Επικοινωνιών, Μεταφορών, Δημοσίων Έργων και άλλες διατάξεις», στον οποίο περιέχονται άρθρα με τα οποία επιφέρονται αλλαγές και τροποποιήσεις σε ορισμένες διατάξεις της κωδικοποίησης της νομοθεσίας κατασκευής δημοσίων έργων που κυρώθηκε με το Ν. 3669/2008 (Φ.Ε.Κ. 116Α').

- γ) Του Ν. 3852/2010 (Φ.Ε.Κ. 87Α'/7-6-2010) «Νέα Αρχιτεκτονική της Αυτοδιοίκησης και της Αποκεντρωμένης Διοίκησης - Πρόγραμμα Καλλικράτης»
- δ) Των κανονιστικών πράξεων (εφόσον δεν περιλαμβάνονται στην κωδικοποίηση) και γενικότερα κάθε διάταξης (Νόμος, Π.Δ., Υ.Α.) και ερμηνευτικής εγκυκλίου που διέπει την ανάθεση και εκτέλεση των δημοσίων έργων.
- ε) Της Εγκυκλίου 6/14-1-2011 του Υπουργείου Εσωτερικών, Αποκέντρ. & Ηλεκτρ. Διακυβέρνησης «Δημόσιες συμβάσεις έργων, προμηθειών και υπηρεσιών της Τοπικής Αυτοδιοίκησης και της Αποκεντρωμένης Διοίκησης από 1-1-2011».
- στ) Του Π.Δ.7/2013 (ΦΕΚ 26Α'/31-1 -2013) «Όργανα που αποφασίζουν ή γνωμοδοτούν και λοιπές σχετικές ρυθμίσεις σε θέματα έργων, μελετών και υπηρεσιών του ν. 3316/2005 «Ανάθεση και εκτέλεση δημοσίων συμβάσεων εκπόνησης μελετών και παροχής συναφών υπηρεσιών και άλλες διατάξεις» (Α' 42)», σε συνδυασμό με την ανωτέρω αναφερόμενη Εγκ. 6/14-1-2011.
- ζ) Της «Γενικής Συγγραφής Υποχρεώσεων Κατασκευής Δημοσίων Έργων» που εγκρίθηκε με την αριθμό Γ.Γ.Δ./257/679/Φ.4/11.3.1974 (Φ.Ε.Κ. 370Β'/1974) απόφαση του τότε Υπουργείου Δημοσίων Έργων, με τη διευκρίνιση ότι όπου σ' αυτήν αναφέρονται διατάξεις Νόμων, Προεδρικών Διαταγμάτων, Υπουργικών Αποφάσεων, Κανονισμών και Προδιαγραφών νοούνται οι αντιστοίχως ισχύουσες με βάση τα αναφερόμενα στα εδάφια α', β', γ', και ε' του παρόντος άρθρου και τα αναφερόμενα στο επόμενο άρθρο 5.
- η) Της «Τεχνικής Συγγραφής Υποχρεώσεων» (Τ.Σ.Υ.) Έργων Οδοποιίας, που εγκρίθηκε με την αριθμό Δ17α/01/93/Φ.Ν. 437/1-10-2004 Απόφαση του Υπουργού ΠΕ.ΧΩ.Δ.Ε. (Φ.Ε.Κ. 1556Β'/18-10-2004).

Επισημαίνεται ότι όπου τα κανονιστικά κείμενα αυτής (Τ.Σ.Υ.) αντίκεινται στις εγκρινόμενες με την αναφερόμενη στην παράγραφο β) του άρθρου 5 της παρούσης Απόφαση Ελληνικές Τεχνικές Προδιαγραφές (Ε.ΤΕ.Π.) παύουν να ισχύουν από την ημερομηνία εφαρμογής των Ε.ΤΕ.Π. (1-8-2012).

Άρθρο 5ο

Για το παρόν έργο έχουν ισχύ:

- α. Τα εγκεκριμένα Ενιαία Τιμολόγια έργων Οδοποιίας, Υδραυλικών, Λιμενικών, Οικοδομικών, Πρασίνου και Ηλεκτρομηχανολογικών εργασιών, όπως αυτά έχουν αναπροσαρμοστεί και συμπληρωθεί με την Αριθμό Πρωτ. ΔΝΣγ/οικ./35577/ ΦΝ 466/04-05-2017 Απόφαση του Υπουργού ΥΠΟΔΟΜΩΝ ΚΑΙ ΜΕΤΑΦΟΡΩΝ (Φ.Ε.Κ. 1746 Β /19-5-2017).
- β. Οι τετρακόσιες σαράντα (440) Ελληνικές Τεχνικές Προδιαγραφές (Ε.ΤΕ.Π.) που εγκρίθηκαν με την αριθμό πρωτ. ΔΙΠΑΔ/ΟΙΚ/273/17-7-2012 (ΑΔΑ: Β4Γ71-191) (Φ.Ε.Κ. 2221 Β'/30-7-2012) Απόφαση του Αναπληρωτή Υπουργού Ανάπτυξης, Ανταγωνιστικότητας, Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων.
- γ. Ο «Κανονισμός Τεχνολογίας Σκυροδέματος» που εγκρίθηκε με την αριθμό Δ14/19164/28-3-1997 Απόφαση του Υφυπουργού ΠΕ.ΧΩ.Δ.Ε. (Φ.Ε.Κ. 315 Β'/17-4-1997), όπως αυτός τροποποιείται και συμπληρώνεται με την ανωτέρω Τεχνική Συγγραφή Υποχρεώσεων Έργων Οδοποιίας.

- δ. Ο «Ελληνικός Κανονισμός για τη Μελέτη και Κατασκευή Έργων από Οπλισμένο Σκυρόδεμα» που εγκρίθηκε με την αριθμό Δ17α/116/4/ΦΝ429/18-10-2000 Απόφαση του Υπουργού ΠΕ.ΧΩ.Δ.Ε. (Φ.Ε.Κ. 1329Β'/6-11-2000).
- ε. Ο «Ελληνικός Αντισεισμικός Κανονισμός» που εγκρίθηκε με την αριθμό Δ17α/141/3/ΦΝ275/15-12-1999 Απόφαση του Υπουργού ΠΕ.ΧΩ.Δ.Ε. (Φ.Ε.Κ. 2184 Β'/20-12-1999).
- στ. Ο «Κανονισμός Τεχνολογίας Χαλύβων Οπλισμού Σκυροδέματος», που εγκρίθηκε με την αριθμό Δ14/92330/1 -7-2008 Απόφαση του Υφυπουργού ΠΕ.ΧΩ.Δ.Ε. (Φ.Ε.Κ. 1416 Β'/17.7.2008) (διόρθωση σφαλμάτων ΦΕΚ 2113 Β /13-10-2008).
- ζ. Η αριθμό 15283/Φ7/422/8-8-1995 (Φ.Ε.Κ. 746 Β'/30-8-1995) Απόφαση του Υπουργού Βιομηχανίας, Ενέργειας και Τεχνολογίας με θέμα «Έλεγχος ποιότητας χαλύβων οπλισμού σκυροδέματος», όπως αυτή τροποποιήθηκε με την αριθμό 27907/Φ7α9/571α/20-11-2000 (Φ.Ε.Κ. 1488 Β'/6-12-2000) Απόφαση του Υπουργού Ανάπτυξης.
- η. Οι «Αναμορφωμένες Οδηγίες για την αντισεισμική μελέτη γεφυρών (κείμενο και σχόλια)», που εγκρίθηκαν με την αριθμό ΔΜΕΟγ/0/884/24-12-1999 (εγκύκλιος 39) απόφαση του Υπουργού ΠΕ.ΧΩ.Δ.Ε.
- θ) Ο «Ελληνικός Κανονισμός Τσιμέντων» (Π.Δ.244/1980), σε συνδυασμό με τον ΕΛΟΤ EN 197-1 «Τσιμέντο- Μέρος 1: Σύθεση, προδιαγραφές και κριτήρια συμμόρφωσης για τα κοινά τσιμέντα» (με βάση την αριθμό 16462/29/2001 Κοινή Απόφαση των Υφυπουργών Ανάπτυξης και ΠΕ.ΧΩ.Δ.Ε.).
- ι) Η αριθμό ΔΜΕΟ/ο/612/16-2-2011 Απόφαση Υφυπουργού ΥΠΟ.ΜΕ.ΔΙ (Φ.Ε.Κ. 702 Β'/29-4-2011) με θέμα «Έγκριση Οδηγιών Μελετών Οδικών Έργων για Συστήματα Αναχαίτισης Οχημάτων (ΟΜΟΕ - ΣΑΟ)».
- ια) Η «Προδιαγραφή Σήμανσης Εκτελουμένων Έργων» που εγκρίθηκε με την Α.Π. ΔΙΠΑΔ/οικ 565/287-2003 Απόφαση του Υφυπουργού ΠΕ.ΧΩ.Δ.Ε. (Φ.Ε.Κ. 946 Β'/9-7-2003).
- ιβ) Οποιοδήποτε άλλοι Κανονισμοί, τροποποιήσεις, Οδηγίες και Προδιαγραφές του Ελληνικού Κράτους (πέραν των ανωτέρω ειδικότερα αναφερομένων) που έχουν κυρωθεί, είτε με Διατάγματα είτε με Υπουργικές Αποφάσεις που έχουν δημοσιευθεί στην Εφημερίδα της Κυβέρνησης.
- ιγ) Για το είδος και τον αριθμό των ελέγχων ποιότητας υλικών και εργασιών η αριθμό Γ1748/ΟΙΚ./00-188/18.1.1969 απόφαση του τότε Υπουργού Δημοσίων Έργων, η οποία όμως ισχύει μόνο κατά το μέρος της που συμβατικές Προδιαγραφές, Συγγραφές Υποχρεώσεων ή Κανονισμοί δεν επιβάλλουν μεγαλύτερο αριθμό δειγματοληψιών. Διευκρινίζεται ότι σε μια δειγματοληψία αντιστοιχεί ο κατά περίπτωση αριθμός δειγμάτων. Σε περίπτωση που δεν είναι συμβατικά υποχρεωμένος να διαθέτει επιτόπου του έργου εργαστηριακό εξοπλισμό και εξειδικευμένο για δειγματοληψίες και ελέγχους προσωπικό, ο Ανάδοχος του έργου μπορεί για τη διενέργεια των

εργαστηριακών ελέγχων και δοκιμών για τους οποίους είναι υπόχρεος να απευθύνεται στο Τμήμα Εργαστηρίου της Δ.Τ.Ε.Π.Ε. Λέσβου, καταβάλλοντας το σχετικό τίμημα.

Γ. ΕΙΔΙΚΕΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΤΟΥ ΑΝΑΔΟΧΟΥ

Άρθρο 6ο

1. Ο Ανάδοχος του έργου υποχρεούται για διαρκή και επαρκή σήμανση όλων των θέσεων στις οποίες θα εκτελεί εργασίες, τηρώντας στο ακέραιο όλες τις διατάξεις και προδιαγραφές που ισχύουν για το αντικείμενο αυτό, χωρίς να απαιτείται όχληση ή υπενθύμιση για την τήρηση της υποχρέωσής του αυτής από πλευράς της Διευθύνουσας το έργο Υπηρεσίας.
2. Ο Ανάδοχος δεν δικαιούται πρόσθετη αποζημίωση πέρα από τις τιμές της προσφοράς του για τη σήμανση των εργασιών που εκτελεί. Θα είναι αποκλειστικά υπεύθυνος (από αστική και ποινική άποψη) αν από σχετική από πλευράς του αμέλεια, απρονοησία, παράλειψη κλπ. προκληθούν ατυχήματα ή βλάβες, για τα οποία θα έχει την αποκλειστική υποχρέωση αποζημίωσης στο ακέραιο αυτών που τα υπέστησαν.

Άρθρο 7ο

1. Ο Ανάδοχος είναι αποκλειστικά υπεύθυνος (από αστική και ποινική άποψη) για κάθε βλάβη που θα προκληθεί κατά την εκτέλεση του έργου του σε υπάρχοντα έργα είτε του Δημοσίου ή τρίτων, γι' αυτό και οφείλει να οργανώσει με προσοχή τον τρόπο εκτέλεσης του έργου του, ώστε να αποφευχθεί κάθε βλάβη.
2. Σε περίπτωση που θα επιφέρει βλάβη στα ανωτέρω έργα, Δημόσια ή τρίτων, οφείλει χωρίς αμέλεια να προβεί με δαπάνες του στην αποκατάστασή τους, καθώς και στην καταβολή των αποζημιώσεων που τυχόν θα καθοριστούν για το λόγο αυτό.

Άρθρο 8ο

1. Ο Ανάδοχος βαρύνεται με όλες τις δαπάνες προμήθειας επί τόπου του έργου των απαραίτητων για την κατασκευή του δοκίμων υλικών, είτε τα προμηθεύεται από τρίτους είτε τα παράγει ο ίδιος.
2. Με την επίδοση της προσφοράς του, θεωρείται ότι μελέτησε πλήρως τη φύση και την τοποθεσία του έργου, τις γενικές και τοπικές συνθήκες, κυρίως όσον αφορά τη μεταφορά, διάθεση, αποθήκευση, διαχείριση των υλικών, την ύπαρξη εργατικών χειρών, ύδατος, ηλεκτρικού ρεύματος, θέσεις απόληψης αδρανών υλικών που θα χρησιμοποιηθούν για το συγκεκριμένο έργο, τις καιρικές συνθήκες της περιοχής καθώς και την διαμόρφωση και σύσταση του εδάφους, τις υφιστάμενες συνθήκες γεωργικής εκμετάλλευσης στην περιοχή του έργου, τα μέσα και τις ευκολίες που θα χρειασθούν πριν την έναρξη και κατά την πρόοδο των εργασιών. Επίσης θεωρείται ότι είναι απόλυτα ενήμερος για την καταλληλότητα και επάρκεια των υλικών, είτε της στενότερης είτε της ευρύτερης περιοχής του έργου, σε περίπτωση δε που κατά την εκτέλεση του έργου διαπιστώνεται τυχόν το αντίθετο, βαρύνεται με όλα τα έξοδα προμήθειας και μεταφοράς επί τόπου δοκίμων υλικών σε επαρκείς ποσότητες από οπουδήποτε, χωρίς πρόσθετη (πέρα από τις τιμές της

προσφοράς του) αποζημίωση.

3. Κάθε δαπάνη για τη δημιουργία εγκατάστασης από τον Ανάδοχο παραγωγής υλικών, που θα ενσωματωθούν για την εκτέλεση του έργου, καθώς και για την εξασφάλιση (συμπεριλαμβανομένων τυχόν μισθωμάτων ή αποζημιώσεων) και διαμόρφωση των απαιτούμενων χώρων για την εγκατάσταση και τις προσπελάσεις προς αυτήν και για τη διάνοιξη και συντήρηση των προσπελάσεων αυτών βαρύνει τον Ανάδοχο του έργου, χωρίς αυτός να δικαιούται καμία ιδιαίτερη αποζημίωση από τον Κύριο του έργου για το λόγο αυτό. Ο Ανάδοχος επίσης υποχρεούται, και βαρύνεται αποκλειστικά με όλες τις σχετικά απαιτούμενες δαπάνες, για την εξασφάλιση όλων των εγκρίσεων που απαιτούνται για τις εγκαταστάσεις και τις προσπελάσεις αυτές, που δεν έχουν εξασφαλιστεί από πλευράς του Κυρίου του έργου πριν από την υπογραφή της Σύμβασης κατασκευής του έργου. Όλες οι αναφερόμενες στην παρούσα παράγραφο δαπάνες περιλαμβάνονται στις τιμές της προσφοράς του Αναδόχου.
4. Η δοκιμότητα των προς ενσωμάτωση υλικών και η ποιότητα των κατασκευών, ελέγχονται κατ' αρχήν από τον Ανάδοχο του έργου, με ευθύνη του καθ' όλη την διάρκεια εκτέλεσης των εργασιών, υποχρεούμενος να κοινοποιεί τα αποτελέσματα των ελέγχων του και στην Δ/νουςα Υπηρεσία και είναι αποκλειστικά υπεύθυνος για την ενσωμάτωση στο έργο κακής ποιότητας ή αδόκιμων ή ελαττωματικών υλικών. Η Δ/νουςα Υπηρεσία δεν δεσμεύεται απ' αυτά και διατηρεί το δικαίωμα να ενεργεί ανεξάρτητους έλεγχους με δική της δειγματοληψία και δοκιμές, με τα εργαστήρια του Δημοσίου ή άλλα αναγνωρισμένα εργαστήρια που θα επιλέξει η Υπηρεσία, με έξοδα του Αναδόχου, συμπεριλαμβανομένων και των εξόδων μεταφοράς σ' αυτά. Ο Ανάδοχος σ' αυτές τις περιπτώσεις, υποχρεούται να διαθέτει τον επί τόπου των έργων εργαστηριακό ή και άλλο εξοπλισμό του καθώς και προσωπικό και μέσα στην Δ/νουςα Υπηρεσία και τα Εργαστήρια του Δημοσίου για την υποβοήθηση του ελέγχου.

Άρθρο 9ο

Η διεύθυνση του έργου από την πλευρά του Αναδόχου στους τόπους κατασκευής του και η επί τόπου του έργου παρουσία Τεχνικού Στελέχους ή Τεχνικού Υπαλλήλου της Αναδόχου Εργοληπτικής Επιχείρησης (άρθρο 139 του Ν.4412/2016) θα ασκείται από τον ίδιο εάν πρόκειται για Ατομική Εργοληπτική Επιχείρηση, διαφορετικά θα ασκείται από ειδικά προς τούτο διοριζόμενο διπλωματούχο Πολιτικό ή Τοπογράφο Μηχανικό Ανώτατου Εκπαιδευτικού ιδρύματος ή από της ίδιας ειδικότητας πτυχιούχο Ανώτατου Τεχνολογικού Εκπαιδευτικού ιδρύματος.

Το έγγραφο διορισμού του ανωτέρω Τεχνικού Στελέχους (συνοδευόμενο από όλα τα απαιτούμενα σχετικά δικαιολογητικά) πρέπει να υποβληθεί από τον Ανάδοχο στη Διευθύνουσα το έργο Υπηρεσία μέσα σε δέκα πέντε (15) ημερολογιακές μέρες από τη μέρα της υπογραφής της Σύμβασης κατασκευής του έργου.

Ο Ανάδοχος υποχρεούται να παραχωρήσει στο ως άνω επί τόπου του έργου Τεχνικό Στέλεχος την πληρεξουσιότητα (και να υποβάλει το σχετικό Συμβολαιογραφικό Πληρεξούσιο στη Διευθύνουσα το

έργο Υπηρεσία μαζί με τα δικαιολογητικά της προηγούμενης παραγράφου) για την για λογαριασμό του υπογραφή των στοιχείων που αναφέρονται στην παραγρ. 2 του άρθρου 143 του Ν.4412/2016, καθώς και του Τεύχους Καταμετρήσεων και του Ημερολογίου του έργου.

Τον τεχνικό αυτό, στη διάρκεια της κατασκευής του έργου, μπορεί η Υπηρεσία να τον χαρακτηρίσει ως μη αποδεκτό κατά την απόλυτη κρίση της, χωρίς να απαιτείται ειδική αιτιολόγηση γι' αυτό.

Στην περίπτωση αυτή ο Ανάδοχος υποχρεούται να αντικαταστήσει τον υπόψη τεχνικό, μέσα σε δέκα (10) ημέρες από την κοινοποίηση σε αυτόν του σχετικού εγγράφου της Διευθύνουσας Υπηρεσίας.

Άρθρο 10ο

Ο Ανάδοχος είναι υποχρεωμένος, σε περίπτωση που θα του δοθεί σχετική εντολή από τη Διευθύνουσα το έργο Υπηρεσία, να εκτελέσει στα πλαίσια της Σύμβασης κατασκευής του έργου περιορισμένης έκτασης απολογιστικές εργασίες (περιλαμβανόμενων και των τυχόν αποκαλύψεων, προσωρινών τοποθετήσεων και μετατοπίσεων ή ανακατασκευών δικτύων Στρατού και Οργανισμών Κοινής Ωφέλειας, στις περιπτώσεις που τούτο είναι απαραίτητο για την ομαλή πρόοδο των εργασιών του έργου), εάν και εφόσον οι μετατοπίσεις και οι ανακατασκευές των δικτύων Κ.Ο. δεν εκτελεσθούν από τους συγκεκριμένους Οργανισμούς με ίδιες δαπάνες τους.

Επίσης θα περιλαμβάνονται προμήθειες διαφόρων υλικών, ημερομίσθια μηχανημάτων έργων και φορτηγών αυτοκινήτων καθώς και ημερομίσθια εργατών και τεχνιτών για την ανακατασκευή των ανωτέρω δικτύων, στην περίπτωση καταστροφής τους. Επίσης θα περιλαμβάνονται ημερομίσθια εργατών και μηχανημάτων για προσωρινές αποξηλώσεις και μετατοπίσεις περιφράξεων που θα διατηρηθούν αλλά προσωρινά εμποδίζουν την εκτέλεση των εργασιών.

Άρθρο 11ο

1. Ο Ανάδοχος έχει την υποχρέωση λήψης διατομών της κατά την έναρξη εκτέλεσης των εργασιών κατάστασης του έργου, που θα ληφθούν υπόψη και για τη σύνταξη των επιμετρητικών στοιχείων του.
2. Για την εκτέλεση του έργου ο Ανάδοχος υποχρεούται να εφαρμόσει τα Τεύχη και τους Όρους που έχουν εγκριθεί γι' αυτό. Όμως είναι και υποχρεωμένος να συντάξει, με δαπάνες του και χωρίς καμία αμοιβή ή πρόσθετη (πέρα από τις τιμές της προσφοράς του) αποζημίωσή του για το λόγο αυτό, οποιαδήποτε τροποποιητική ή συμπληρωματική Μελέτη, για την οποία θα του δοθεί σχετική γραπτή εντολή από τη Διευθύνουσα το έργο Υπηρεσία, εφαρμόζοντας τις οδηγίες, τους όρους και τις προθεσμίες που θα περιέχονται στην εντολή αυτή. Επίσης είναι υποχρεωμένος να εφαρμόσει οποιαδήποτε εγκεκριμένη τροποποιητική ή συμπληρωματική Μελέτη, που θα του κοινοποιηθεί από τη Διευθύνουσα το έργο Υπηρεσία, επίσης χωρίς καμία πρόσθετη (πέρα από τις τιμές της προσφοράς του) αποζημίωσή του και χωρίς να δικαιούται να προβάλει καμία απαίτηση τροποποίησης των συμβατικών τιμών των εργασιών που επηρεάζονται από την εφαρμογή τροποποιητικής ή συμπληρωματικής Μελέτης.
3. Ο Ανάδοχος θα πρέπει τόσο κατά την σύνταξη των μελετών όσο και κατά τη διάρκεια κατασκευής

του έργου να τηρεί τους ισχύοντες Κανονισμούς και Προδιαγραφές καθώς και τις Εγκυκλίους της Υπηρεσίας.

4. Τα καθοριζόμενα στο παρόν άρθρο σχετικά με υποχρεώσεις και δικαιώματα του Αναδόχου ισχύουν και στην περίπτωση που από πλευράς του Αναδόχου θα εφαρμοστούν οι διαδικασίες που καθορίζονται στις προηγούμενες παραγράφους 1 και 2 για εργασίες, οι οποίες για οποιοδήποτε λόγο (ακόμα και χωρίς ευθύνη του Αναδόχου) δεν θα εκτελεστούν στα πλαίσια του έργου του.

Δ. ΕΠΙΜΕΤΡΗΣΗ ΤΩΝ ΕΡΓΑΣΙΩΝ

Άρθρο 12ο

Για την επιμέτρηση των εργασιών έχουν εφαρμογή τα προβλεπόμενα από το Τιμολόγιο της Μελέτης, την Τεχνική Περιγραφή και τις σχετικές δ/ξεις του Ν.4412/2016 και τις Τεχνικές Προδιαγραφές.

Διευκρινίζεται εδώ ότι οι εργασίες που τυχόν θα γίνουν πέρα από τις συμβατικά απαιτούμενες διαστάσεις δεν θα αναγνωρίζονται για πληρωμή του Ανάδοχου, έστω και αν αυτές καθιστούν το έργο ασφαλέστερο ή στερεότερο, ενώ σε αντίθετη περίπτωση εφαρμόζονται οι δ/ξεις που αφορούν ελαττωματικές κατασκευές.

Άρθρο 13ο

Με δαπάνη και φροντίδα του Ανάδοχου και αμέσως μετά την υπογραφή της Σύμβασης κατασκευής του έργου, θα παραδοθούν από αυτόν στην Δ/νουσα το έργο Υπηρεσία καινούρια βιβλία καταμέτρησης των εργασιών με διπλότυπα αριθμημένα φύλλα, στο πάνω μέρος των οποίων θα αναγράφεται ο τίτλος του έργου και η επωνυμία του Ανάδοχου.

Άρθρο 14ο

Ο Ανάδοχος του έργου είναι υποχρεωμένος, χωρίς ιδιαίτερη αποζημίωση, να διαθέτει τα απαιτούμενα συνεργεία και μέσα (μεταφορικά κ.α.) για τον από πλευράς της Διευθύνουσας Υπηρεσίας οποιονδήποτε έλεγχο και για τη λήψη των επιμετρητικών στοιχείων των εργασιών.

Σε κάθε περίπτωση εργασιών που μετά την εκτέλεση τους θα γίνουν "αφανείς", ο Ανάδοχος είναι υποχρεωμένος να ειδοποιεί την Δ/νουσα του έργου Υπηρεσία, πριν και μετά την εκτέλεση των εργασιών αυτών, για τη λήψη των στοιχείων που είναι απαραίτητα για την ακριβή καταμέτρησή τους. Σε περίπτωση παράλειψης της ειδοποίησης αυτής, ο Ανάδοχος δεν έχει δικαίωμα να ζητήσει αποζημίωση ούτε για τη μεταγενέστερη αποκάλυψη (έστω και με άρση άλλων) των αφανών εργασιών, ούτε και για τυχόν σε βάρος του λάθος κατά την επιμέτρηση των εργασιών αυτών.

Ε. ΠΡΟΘΕΣΜΙΕΣ - ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ - ΠΟΙΝΙΚΕΣ ΡΗΤΡΕΣ - ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΟΦΕΛΗ ΑΝΑΔΟΧΟΥ

Άρθρο 15ο : Προθεσμία

1. Για την αποπεράτωση των εργασιών ορίζεται συνολική προθεσμία **τριακόσιες εβδομήντα (370)** ημερολογιακών ημερών από την υπογραφή της Σύμβασης κατασκευής του έργου.

2. Τμηματικές προθεσμίες δεν ορίζονται, η πρόοδος όμως των εργασιών ελέγχεται με το Χρονοδιάγραμμα κατασκευής των, για υπαίτια από πλευράς του Αναδόχου παραβίαση του οποίου, κατά περίπτωση και κατά την κρίση της Διευθύνουσας το έργο Υπηρεσίας, κοινοποιείται Ειδική Πρόσκληση στον Ανάδοχο του έργου.
3. Ο Ανάδοχος του έργου βαρύνεται αποκλειστικά για κάθε καθυστέρηση που θα προκύψει από αμέλεια, απρονοησία ή ανεπιτηδειότητα του ιδίου ή του προσωπικού του, όπως επίσης βαρύνεται αποκλειστικά για κάθε καθυστέρηση του έργου που θα σημειωθεί είτε από την μη έγκαιρη εκτέλεση των εντολών της Υπηρεσίας, είτε από άρση αδόκιμων υλικών και ελαττωματικά κατασκευασμένων επί μέρους έργων ή τέλος από έλλειψη μέσων (μηχανημάτων, προσωπικού κ.λ.π.).
4. Σε περίπτωση έγκρισης παράτασης, άνευ υπαιτιότητας του Αναδόχου, ο τελευταίος δε δικαιούται καμία πρόσθετη αποζημίωση λόγω της παράτασης αυτής, πέραν της νόμιμης αναθεώρησης.

Άρθρο 16ο : Χρονοδιάγραμμα κατασκευής εργασιών

1. Ο ανάδοχος του έργου είναι υποχρεωμένος μέσα σε δέκα πέντε (15) ημερολογιακές ημέρες από την υπογραφής της Σύμβασης κατασκευής του έργου να υποβάλει για έγκριση στη Διευθύνουσα το έργο Υπηρεσία το Χρονοδιάγραμμα κατασκευή του έργου που προβλέπεται από το άρθρο 145 του Ν. 4412/2016 με βάση το οποίο θα εκτελεστούν οι εργασίες του έργου. Το ανωτέρω χρονοδιάγραμμα, θα αναλύει ανά μονάδα χρόνου και πάντως το πολύ ανά μήνα, τις εργασίες που προβλέπεται να εκτελεσθούν.
2. Κατά τη σύνταξη του Χρονοδιαγράμματος θα ληφθούν υποχρεωτικά υπόψη οι σχετικές υποδείξεις και δεσμεύσεις που αναφέρονται στο τεύχος της Τεχνικής Περιγραφής και σε άλλα συμβατικά Τεύχη και Όρους ως προς το χρόνο εκτέλεσης των εργασιών στα διάφορα τμήματα του έργου.
3. Το Χρονοδιάγραμμα θα συνοδεύεται από Έκθεση στην οποία :
 - α) Θα γίνεται αιτιολόγηση του προτεινόμενου χρονικού προγραμματισμού με βάση την τήρηση όλων των χρονικών συμβατικών όρων και δεσμεύσεων και θα αναφέρονται τυχόν ειδικές, κατά την άποψη του εργολάβου, συνθήκες στην εκτέλεση του έργου και τα μέτρα που προτίθεται να λάβει επί όλων των επί μέρους θεμάτων. Τα μέτρα αυτά θα βρίσκονται μέσα στα πλαίσια της Σύμβασης, του Νόμου, της Επιστήμης και της έντεχνης δόμησης.
 - β) Θα αναπτύσσεται αναλυτικά η φιλοσοφία σύνταξης του Χρονοδιαγράμματος, γενικά αλλά και ειδικότερα όσον αφορά την επίτευξη των αναφερόμενων στην παράγραφο 3 του προηγούμενου άρθρου 15 της παρούσας Ειδικής Συγγραφής Υποχρεώσεων.
 - γ) Θα σημειώνεται αναλυτικά και με πλήρη στοιχεία ο μηχανολογικός εξοπλισμός που θα χρησιμοποιηθεί από τον Ανάδοχο κατά την εκτέλεση του έργου.

Άρθρο 17ο : Ποινικές ρήτρες

Για κάθε ημερολογιακή ημέρα υπαίτιας από πλευράς του Αναδόχου υπέρβασης της συνολικής προθεσμίας περαιώσεως του έργου, όπως καθορίζεται στο άρθρο 15 παρ.1 της παρούσας, επιβάλλονται οι προβλεπόμενες από το άρθρο 148 του Ν.4412/2016 ποινικές ρήτρες.

Άρθρο 18ο : Προκαταβολές

Δεν επιτρέπεται η χορήγηση προκαταβολής στον Ανάδοχο του έργου.

Άρθρο 19ο : Προσθετή καταβολή (πριμ) στον Ανάδοχο.

Δεν προβλέπεται η συνομολόγηση πρόσθετης καταβολής (πριμ) στον Ανάδοχο, για την γρηγορότερη από την συνολική προθεσμία περαίωση του έργου.

ΣΤ. ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ - ΠΙΣΤΩΣΗ ΕΤΟΥΣ

Άρθρον 20ο : Πίστωση του έργου

Το έργο χρηματοδοτείται από πιστώσεις **ΣΑΕΠ 088** με κωδικό έργου **2019ΕΠ08800011.1**

Ζ. ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑ ΙΣΧΥΟΣ ΤΕΥΧΩΝ

Άρθρον 21ο

Βάση της εκτέλεσης του έργου θα αποτελέσουν η προσφορά του Αναδόχου, τα τεύχη Δημοπράτησης του, καθώς και τα λοιπά στοιχεία Μελέτης, Όροι, Σχέδια, κτλ που έχουν εγκριθεί για το έργο και αναφέρονται στην Απόφαση έγκρισης των τευχών Δημοπράτησης του.

Σε περίπτωση που οι συμβατικοί όροι που προκύπτουν από διαφορετικές συμβατικές πηγές αλληλοσυγκρούονται, ισχύει η σειρά προτεραιότητας που καθορίζεται σχετικά στο Τεύχος της Διακήρυξης Δημοπρασίας του έργου. Πάντως οικονομικοί όροι της Τεχνικής Περιγραφής θεωρούνται της ίδιας ισχύος με την παρούσα Ειδική Συγγραφή Υποχρεώσεων.

Η. ΒΛΑΒΕΣ ΣΤΑ ΕΡΓΑ ΑΝΑΓΝΩΡΙΣΗ ΑΠΟΖΗΜΙΩΣΕΩΝ

Άρθρον 22ο

Η τυχόν ύπαρξη ή όχι ευθύνης του Αναδόχου σε περίπτωση βλάβης του έργου, εξετάζεται με βάση τις απαιτήσεις του άρθρου 157 του Ν.4412/2016 και τις συμβατικές υποχρεώσεις του, που απορρέουν από το σύνολο των στοιχείων επί των οποίων στηρίζεται η Σύμβαση κατασκευής του έργου. Οι βλάβες έργων για τις οποίες δεν ευθύνεται ο Ανάδοχος προβλέπονται από τις παρ. 4 και 9 του άρθρου 157 του Ν.4412/2016.

Στο πρωτόκολλο που συντάσσεται κατά την παρ.5 του ίδιου άρθρου, η Επιτροπή μπορεί να επιφυλαχθεί ή να μην προτείνει δαπάνη αποκατάστασης, αν ο τρόπος αποκατάστασης, εξαρτάται από στοιχεία έρευνας που πρέπει να ακολουθήσει ή δεν είναι γνωστή η διαστασιολόγηση των έργων αποκατάστασης εντός της δεκαήμερου προθεσμίας που ορίζει η παράγραφος αυτή.

Θ. ΕΚΤΕΛΕΣΗ ΕΡΓΑΣΙΩΝ

Άρθρο 23ο : Χωματισμοί

Οι δαπάνες για τυχόν έκτακτα ή ειδικά μέτρα κατά την εκτέλεση των χωματουργικών εργασιών (π.χ. χρήση ειδικών μεθόδων εξόρυξης, μη χρήση εκρηκτικών υλών, ελεγχόμενη χρήση εκρηκτικών, χρήση

μηχανημάτων ειδικού τύπου, τμηματική εκτέλεση των επί μέρους εργασιών, καθυστερήσεις, σταλίες), καθώς και οι δαπάνες εκτέλεσης ενδιάμεσων ή πρόσθετων (πέρα από τις απαιτούμενες για την κατασκευή του έργου στα συμβατικά του μεγέθη και διαστάσεις) χωματουργικών ή άλλων εργασιών που απαιτούνται : (α) για τις ενδιάμεσες μετακινήσεις και των φορτηγών αυτοκινήτων στις θέσεις εκτέλεσης εργασιών, (β) για την εξασφάλιση και διαρκή διατήρηση ικανοποιητικής βατότητας και λήψης όλων των απαιτούμενων μέτρων για την ασφαλή διεξαγωγή της κυκλοφορίας πεζών και οχημάτων (συμπεριλαμβανομένης της εξασφάλισης ομαλής, διαβρεγμένης και συμπυκνωμένης επιφάνειας των κυκλοφορούμενων ανασφάλτων οδών) καθ' όλη τη διάρκεια εκτέλεσης του έργου και σε ολόκληρο το συμβατικό μήκος εκτέλεσής του, τόσο στην κύρια αρτηρία και στους δευτερεύοντες κλάδους όσο και στις ζώνες προσωρινής κυκλοφορίας που ενδεχομένως απαιτηθεί να διαμορφωθούν, περιλαμβάνονται στις συμβατικές τιμές μονάδας εκτέλεσης των χωματουργικών εργασιών που περιέχονται στο τεύχος του Τιμολογίου της Μελέτης του έργου και ο Ανάδοχος δε δικαιούται καμία πρόσθετη αποζημίωση για το λόγο αυτό.

Ο Ανάδοχος υποχρεούται να δέχεται για την κατασκευή επιχωμάτων του έργου κατάλληλα δάνεια υλικά προερχόμενα από οποιοδήποτε άλλο έργο ή από προγενέστερη εργολαβία μετά από προηγούμενη σχετική έγκριση και εντολή από τη Διευθύνουσα το έργο Υπηρεσία.

Άρθρο 24ο: Απόρριψη προϊόντων κατεδάφισης – εκσκαφών

1. Ο Ανάδοχος του έργου υποχρεούται για την απόρριψη των προϊόντων κατεδάφισης-εκσκαφών, που από τη Διευθύνουσα το έργο Υπηρεσία θα κριθούν ακατάλληλα για χρήση.
2. Εάν δεν έχουν καθοριστεί συγκεκριμένοι χώροι ή έχουν μεν καθοριστεί αλλά δεν επαρκούν, ο Ανάδοχος του έργου υποχρεούται να αναζητήσει και να εξεύρει κατάλληλους χώρους για απόρριψη των προϊόντων κατεδάφισης-εκσκαφών και να τους προτείνει στη Διευθύνουσα το έργο Υπηρεσία. Μόνο μετά την αποδοχή των χώρων αυτών από τη Διευθύνουσα το έργο Υπηρεσία, θα κινηθεί η διαδικασία αρμόδιας έγκρισής τους, κατά την οποία ο Ανάδοχος έχει υποχρέωση να συμπράξει, διαθέτοντας τα απαιτούμενα μέσα και προσωπικό για τη σύνταξη των απαιτούμενων σχεδίων και τευχών, χωρίς να δικαιούται ιδιαίτερη αποζημίωση γι' αυτό πέρα από τις τιμές της προσφοράς του. Οι χώροι αυτοί θα χρησιμοποιηθούν από τον Ανάδοχο μόνο μετά από την κοινοποίηση σ' αυτόν της αρμόδιας έγκρισής τους και μόνο σύμφωνα με τους περιορισμούς και τους όρους της έγκρισης αυτής. Οι διαπραγματεύσεις με τους ιδιοκτήτες των χώρων αυτών γίνονται από τον Ανάδοχο του έργου (πριν αυτός τους προτείνει στη Διευθύνουσα το έργο Υπηρεσία), ο οποίος και βαρύνεται με όλες τις δαπάνες που θα απαιτηθούν για τη μίσθωση των χώρων αυτών και για τις κάθε μορφής αποζημιώσεις των ιδιοκτητών τους για τη συγκεκριμένη χρήση τους.
3. Για τους χώρους απόρριψης των προϊόντων κατεδάφισης-εκσκαφών του έργου ισχύουν και εφαρμόζονται ανάλογα οι διατάξεις της παραγρ. 3 του άρθρου 8 της παρούσας Ειδικής Συγγραφής Υποχρεώσεων.

4. Τα αναφερόμενα στις ανωτέρω παραγράφους 1,2 και 3 ισχύουν αναλόγως και εξ ολοκλήρου και για τους χώρους λήψης δανείων υλικών που θα ενσωματωθούν για την κατασκευή του έργου.

Άρθρο 25ο: Εγκαταστάσεις - αρχαιότητες

1. Ο Ανάδοχος πρέπει να έχει υπόψη του ότι σε τμήματα εντός του εύρους εκτέλεσης των εργασιών είναι πιθανόν να υπάρχουν διάφορες εγκαταστάσεις, όπως στύλοι και εναέρια καλώδια της Δ.Ε.Η. και του Ο.Τ.Ε., υπόγεια καλώδια του Ο.Τ.Ε. ή του Στρατού, υπέργειες ή υπόγειες στρατιωτικές εγκαταστάσεις, υπέργεια ή υπόγεια δίκτυα ύδρευσης και αποχέτευσης κλπ. ή διάφορες αρχαιότητες. Γι' αυτό ο Ανάδοχος υποχρεούται:
- α) Να λαμβάνει διαρκώς όλα τα απαραίτητα μέτρα και να οργανώνει την εκτέλεση των εργασιών (συμπεριλαμβανομένης και της διενέργειας ερευνητικών τομών εντοπισμού εγκαταστάσεων, δικτύων ή αρχαιοτήτων και της εν συνεχεία επαρκούς και έντεχνης επανεπίχωσής τους) κατά τρόπο που να αποφεύγεται εντελώς η πρόκληση ζημιών στις εγκαταστάσεις, στα δίκτυα ή στις αρχαιότητες αυτές. Πάντως σε περίπτωση πρόκλησης τέτοιων ζημιών, την αποκλειστική ευθύνη (από ποινική και αστική άποψη) θα έχει ο Ανάδοχος του έργου.
- β) Να ενημερώνει γραπτά τη Διευθύνουσα το έργο Υπηρεσία, υποβάλλοντας πλήρη και λεπτομερή σχετικά στοιχεία, ώστε αυτή να προβεί στις απαιτούμενες ενέργειες, και στη συνέχεια (με βάση τις ενέργειες αυτές) να οχλεί τις αρμόδιες Εταιρείες, Επιχειρήσεις, Υπηρεσίες και Οργανισμούς, να συνεργάζεται μαζί τους και να διευκολύνει απροφάσιστα τις σχετικές εργασίες σε όλες τις περιπτώσεις που χρειάζεται (για την εκτέλεση του δικού του έργου) προσωρινή διακοπή της λειτουργίας ή τοπική τροποποίηση ή μετακίνηση των εγκαταστάσεων αυτών σε νέες θέσεις.
- γ) Να αποδέχεται την παρακολούθηση της εκτέλεσης του έργου του από πλευράς της αρμόδιας Αρχαιολογικής Υπηρεσίας και να εφαρμόζει τους όρους εκτέλεσης των εργασιών του έργου που τίθενται απ' αυτήν για αποφυγή πρόκλησης βλαβών σε πιθανά υπάρχουσες ή ανευρισκόμενες αρχαιότητες και για ασφαλή αποκάλυψη και μετακίνηση αρχαιολογικών ευρημάτων.
2. Ο Ανάδοχος έχει την πλήρη και αποκλειστική ευθύνη για διαρκή και έγκαιρη ενημέρωση της Αρχαιολογικής Υπηρεσίας για τις θέσεις τις οποίες πρόκειται να εκτελέσει εργασίες χωματουργικών ή τεχνικών έργων.
3. Οι καθυστερήσεις, οι σταλίες, οι εργοταξιακές δυσχέρειες, η μειωμένη απόδοση μηχανημάτων και εργατοτεχνιτών, τα απαιτούμενα συμπληρωματικά μέτρα ασφάλειας, η εκτέλεση πρόσθετων εργασιών και οι δαπάνες του Αναδόχου για ειδικούς τρόπους εκτέλεσης των εργασιών λόγω των ανωτέρω εγκαταστάσεων ή αρχαιοτήτων καλύπτονται πλήρως από τις τιμές προσφοράς του Αναδόχου, ο οποίος δε δικαιούται να προβάλει καμία περαιτέρω απαίτηση για το λόγο αυτό.

Άρθρο 26ο

Οι τιμές του Τιμολογίου της μελέτης εμπεριέχουν και καλύπτουν πλήρως τις περιγραφόμενες εργασίες και ουδεμία πρόσθετη απαίτηση του Αναδόχου μπορεί να υπάρξει εκ των υστέρων, για οποιοδήποτε λόγο. Το ίδιο ισχύει και όταν, με εντολή της Υπηρεσίας, μεταβάλλονται οι θέσεις και οι διαστάσεις των προς

εκτέλεση έργων.

Όροι οικονομικοί που περιλαμβάνονται και στην Τεχνική Περιγραφή αποτελούν και όρους της παρούσας Ε.Σ.Υ.

Άρθρο 27ο : Απαιτούμενα μέτρα ασφάλειας και υγείας στο εργοτάξιο¹

1. Ο ανάδοχος έχει την υποχρέωση για την τήρηση των διατάξεων της εργατικής νομοθεσίας, των διατάξεων και κανονισμών για την πρόληψη ατυχημάτων στο προσωπικό του, ή στο προσωπικό του φορέα του έργου, ή σε οποιονδήποτε τρίτο, ώστε να εξαλείφονται ή να ελαχιστοποιούνται οι κίνδυνοι ατυχημάτων ή επαγγελματικών ασθενειών κατά την φάση κατασκευής του έργου : ΠΔ 305/96 (αρ.7-9), Ν.4412/2016 (αρ. 138 παρ.7), Ν. 3850/10² (αρ. 42).

2. Στα πλαίσια της ευθύνης του ο ανάδοχος υποχρεούται:

- α. Να εκπονεί κάθε σχετική μελέτη (στατική ικριωμάτων, μελέτη προσωρινής σήμανσης έργων κλπ.) και να λαμβάνει όλα τα σχετικά μέτρα Ν.4412/2016 (αρθ. 138 παρ.7).
- β. Να λαμβάνει μέτρα προστασίας σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία στο Σχέδιο Ασφάλειας και Υγείας (ΣΑΥ), όπως αυτό ρυθμίζεται με τις αποφάσεις του (τ.) ΥΠΕΧΩΔΕ : ΔΙΠΑΔ/οικ.177/2-3- 01, ΔΕΕΠΠ/85/14-5-01 και ΔΙΠΑΔ/οικ889/27-11-02, στο χρονοδιάγραμμα των εργασιών, καθώς και τις ενδεχόμενες τροποποιήσεις ή άλλες αναγκαίες αναπροσαρμογές των μελετών κατά τη φάση της μελέτης και της κατασκευής του έργου : Ν.4412/2016 (αρ. 138 παρ.7).
- γ. Να επιβλέπει ανελλιπώς την ορθή εφαρμογή των μέτρων ασφάλειας και υγείας των εργαζομένων, να τους ενημερώνει / εκπαιδεύει για την αναγκαιότητα της τήρησης των μέτρων αυτών κατά την εργασία, να ζητά τη γνώμη τους και να διευκολύνει τη συμμετοχή τους σε ζητήματα ασφάλειας και υγείας : ΠΔ 1073/81 (αρ. 111), ΠΔ 305/96 (αρ.10,11), Ν.3850/10 (αρ. 42-49).

Για την σωστή εφαρμογή της παρ. γ στους αλλοδαπούς εργαζόμενους, είναι αυτονόητο ότι η γνώση από αυτούς της ελληνικής γλώσσας κρίνεται απαραίτητη ώστε να μπορούν να κατανοούν την αναγκαιότητα και τον τρόπο εφαρμογής των μέτρων ασφάλειας και υγείας (εκτός ειδικών περιπτώσεων όπου τμήμα ή όλο το έργο έχει αναλάβει να κατασκευάσει ξένη εξειδικευμένη εταιρεία).

3. Σύμφωνα με τα προαναφερόμενα της παρ. 2, ο ανάδοχος υποχρεούται να τηρεί τα ακόλουθα:

3.1. Εκ των προτέρων γνωστοποίηση - Σχέδιο Ασφάλειας Υγείας(ΣΑΥ) - Φάκελος Ασφάλειας Υγείας (ΦΑΥ) και συγκεκριμένα:

- α. Να διαβιβάσει στην αρμόδια επιθεώρηση εργασίας πριν από την έναρξη των εργασιών, την εκ των προτέρων γνωστοποίηση, προκειμένου για εργοτάξιο με προβλεπόμενη διάρκεια εργασιών που θα υπερβαίνει τις 30 εργάσιμες ημέρες και στο οποίο θα ασχολούνται ταυτόχρονα

¹ Η έννοια του εργοταξίου ορίζεται στο άρθρο 2 παρ.1 σε συνδυασμό με το παράρτημα Ι του άρθρου 12 του ΠΔ 305/96.

² Ο Ν.3850/10 Κύρωση του Κώδικα νόμων για την υγεία και την ασφάλεια των εργαζομένων αρ. δεύτερο, καταργεί διατάξεις που ρυθμίζονται από αυτόν όπως διατάξεις των : Ν.1568/85, ΠΔ 294/88, ΠΔ 17/96, κλπ.

περισσότεροι από 20 εργαζόμενοι ή ο προβλεπόμενος όγκος εργασίας θα υπερβαίνει τα 500 ημερομίσθια : ΠΔ 305/96 (αρ 3 παρ. 12 και 13). Η γνωστοποίηση καταρτίζεται σύμφωνα με το παράρτημα ΙΙΙ του άρθρου 12 του ΠΔ 305/96.

- β. Να ακολουθήσει τις υποδείξεις / προβλέψεις των ΣΑΥ-ΦΑΥ τα οποία αποτελούν τμήμα της τεχνικής μελέτης του έργου (οριστικής ή εφαρμογής) σύμφωνα με το Π.Δ. 305/96 (αρ.3 παρ.8) και την ΥΑ ΔΕΕΠΠ/οικ/85/2001 του (τ.) ΥΠΕΧΩΔΕ η οποία ενσωματώθηκε στο Ν.4412/2016 (αρ. 138 παρ.7).
- γ. Να αναπτύξει, να προσαρμόσει και να συμπληρώσει τα ΣΑΥ-ΦΑΥ της μελέτης (τυχόν παραλήψεις που θα διαπιστώσει ο ίδιος ή που θα του ζητηθούν από την Υπηρεσία), σύμφωνα με την μεθοδολογία που θα εφαρμόσει στο έργο ανάλογα με την κατασκευαστική του δυσκολία, τις ιδιαιτερότητές του, κλπ (μέθοδος κατασκευής, ταυτόχρονη εκτέλεση φάσεων εργασιών, πολιτική ασφάλειας, οργάνωση, εξοπλισμός, κλπ).
- δ. Να αναπροσαρμόσει τα ΣΑΥ-ΦΑΥ ώστε να περιληφθούν σε αυτά εργασίες που θα προκύψουν λόγω τροποποίησης της εγκεκριμένης μελέτης και για τις οποίες θα απαιτηθούν τα προβλεπόμενα από την ισχύουσα νομοθεσία, μέτρα ασφάλειας και υγείας: ΠΔ 305/96 (αρ. 3 παρ.9) και ΥΑ ΔΙΠΑΔ/οικ/889/2002 (παρ.2.9) του (τ.)ΥΠΕΧΩΔΕ η οποία ενσωματώθηκε στο Ν.4412/2016 (αρ. 138 παρ.7).
- ε. Να τηρήσει τα ΣΑΥ-ΦΑΥ στο εργοτάξιο, κατά την εκτέλεση του έργου: ΠΔ 305/96 (αρ. 3 παρ.10) και ΥΑ ΔΙΠΑΔ/οικ/889/2002 (παρ.2.9Δ) του (τ.)ΥΠΕΧΩΔΕ και να τα έχει στη διάθεση των ελεγκτικών αρχών.
- στ. Συμπληρωματικές αναφορές στο Σχέδιο Ασφάλειας Υγείας (ΣΑΥ) και στο Φάκελο Ασφάλειας Υγείας (ΦΑΥ).

Το ΣΑΥ αποσκοπεί στην πρόληψη και στον περιορισμό των κινδύνων για τους εργαζόμενους και για τα άλλα εμπλεκόμενα μέρη που παρευρίσκονται στο εργοτάξιο κατά τη διάρκεια κατασκευής του έργου.

Αντίστοιχα ο ΦΑΥ αποσκοπεί στην πρόληψη και στον περιορισμό των κινδύνων για όσους μελλοντικά ασχοληθούν με τη συντήρηση ή την επισκευή του έργου.

1. Το περιεχόμενο του ΣΑΥ και του ΦΑΥ αναφέρεται στο ΠΔ 305/96 (αρ. 3 παρ.5-7) και στις ΥΑ: ΔΙΠΑΔ/οικ/177/2001 (αρ. 3) και ΔΙΠΑΔ/οικ/889/2002 (παρ.2.9) του (τ.) ΥΠΕΧΩΔΕ οι οποίες ενσωματώθηκαν στο αρ. 138 του Ν.4412/2016.
2. Η υποχρέωση εκπόνησης ΣΑΥ προβλέπεται σύμφωνα με το ΠΔ 305/96 (αρ. 3 παρ.4), όταν:
 - α. Απαιτείται Συντονιστής στη φάση της μελέτης, δηλ. όταν θα απασχοληθούν περισσότερα του ενός συνεργεία στην κατασκευή.
 - β. Οι εργασίες που πρόκειται να εκτελεστούν ενέχουν ιδιαίτερους κινδύνους: Π.Δ.305/96 (αρθ.12 παράρτημα ΙΙ).
 - γ. Απαιτείται εκ των προτέρων γνωστοποίηση στην αρμόδια επιθεώρηση εργασίας.

- δ. Για την έναρξη των οικοδομικών εργασιών, επιβάλλεται με ευθύνη του κυρίου ή του έχοντος νόμιμο δικαίωμα: θεώρηση του σχεδίου και του φακέλου ασφάλειας και υγείας (ΣΑΥ,ΦΑΥ) του έργου από την αρμόδια Επιθεώρηση Εργασίας σύμφωνα με το άρθρο 7 παρ.1 εδάφιο α' του Ν 4030/2011 (ΦΕΚ249/Α/ 25-11-2011) και την αρ. πρωτ. 10201/27-3-2012 εγκύκλιο του Ειδ. Γραμματέα του Σ.ΕΠ.Ε.
3. Ο ΦΑΥ καθιερώνεται ως απαραίτητο στοιχείο για την προσωρινή και την οριστική παραλαβή κάθε Δημόσιου Έργου: ΥΑ ΔΕΕΠΠ/οικ. 433/2000 του (τ.) ΥΠΕΧΩΔΕ, η οποία ενσωματώθηκε στο Ν.4412/2016 αρ. (170 και 172).
4. Μετά την αποπεράτωση του έργου, ο ΦΑΥ φυλάσσεται με ευθύνη του Κυρίου του Έργου και το συνοδεύει καθ' όλη τη διάρκεια της ζωής του : ΠΔ 305/96 (αρ. 3 παρ.11) και ΥΑ ΔΙΠΑΔ/οικ/889/2002 (παρ.2.9Δ) του (τ.) ΥΠΕΧΩΔΕ.
5. Διευκρινίσεις σχετικά με την εκπόνηση του Σ ΑΥ και την κατάρτιση του Φ ΑΥ περιλαμβάνονται στην ΕΓΚΥΚΛΙΟ 6 με αρ. πρωτ. ΔΙΠΑΔ/οικ/215/31-3-2008 του (τ.) ΥΠΕΧΩΔΕ.

3.2. Ανάθεση καθηκόντων σε τεχνικό ασφαλείας, γιατρό εργασίας - τήρηση στοιχείων ασφάλειας και υγείας.

Ο ανάδοχος υποχρεούται :

- α. Να αναθέσει καθήκοντα τεχνικού ασφαλείας αν στο έργο απασχολήσει λιγότερους από 50 εργαζόμενους σύμφωνα με το Ν. 3850/10 (αρ. 8 παρ.1 και αρ.12 παρ.4).
- β. Να αναθέσει καθήκοντα τεχνικού ασφαλείας και ιατρού εργασίας, αν απασχολήσει στο έργο 50 και άνω εργαζόμενους, σύμφωνα με το Ν.3850/10 (αρ.8παρ.2 και αρ. 4 έως 25).
- γ. Τα παραπάνω καθήκοντα μπορεί να ανατεθούν σε εργαζόμενους στην επιχείρηση ή σε άτομα εκτός της επιχείρησης ή να συναφθεί σύμβαση με τις Εξωτερικές Υπηρεσίες Προστασίας και Πρόληψης ή να συνδυαστούν αυτές οι δυνατότητες.
Η ανάθεση καθηκόντων σε άτομα εντός της επιχείρησης γίνεται εγγράφως από τον ανάδοχο και αντίγραφο της κοινοποιείται στην τοπική Επιθεώρηση Εργασίας, συνοδεύεται δε απαραίτητα από αντίστοιχη δήλωση αποδοχής : Ν.3850/10 (αρ. 9).
- δ. Στα πλαίσια των υποχρεώσεων του αναδόχου καθώς και των: τεχνικού ασφαλείας και ιατρού εργασίας, εντάσσεται και η υποχρεωτική τήρηση στο εργοτάξιο, των ακόλουθων στοιχείων:
 1. Γραπτή εκτίμηση προς τον ανάδοχο, από τους τεχνικό ασφαλείας και ιατρό εργασίας, των υφισταμένων κατά την εργασία κινδύνων για την ασφάλεια και την υγεία, συμπεριλαμβανομένων εκείνων που αφορούν ομάδες εργαζομένων που εκτίθενται σε ιδιαίτερους κινδύνους Ν.3850/10 (αρ.43 παρ. 1 α και παρ.3-8).
 2. Βιβλίο υποδείξεων τεχνικού ασφαλείας και γιατρού εργασίας στο οποίο θα αναγράφουν τις υποδείξεις τους ο Τεχνικός ασφαλείας και ο γιατρός εργασίας Ν.3850/10 (αρ.14 παρ.1 και αρ.17 παρ.1). Ο ανάδοχος υποχρεούται να λαμβάνει ενυπόγραφα γνώση των υποδείξεων αυτών.

Το βιβλίο υποδείξεων τεχνικού ασφαλείας και γιατρού εργασίας σεληδομετρείται και θεωρείται από την αρμόδια επιθεώρηση εργασίας.

Αν ο ανάδοχος διαφωνεί με τις γραπτές υποδείξεις και συμβουλές του τεχνικού ή του ιατρού εργασίας (Ν 3850/10 αρ.20 παρ.4), οφείλει να αιτιολογεί τις απόψεις του και να τις κοινοποιεί και στην Επιτροπή Υγείας και Ασφάλειας (Ε.Υ.Α.Ε) ή στον εκπρόσωπο των εργαζομένων των οποίων η σύσταση και οι αρμοδιότητες προβλέπονται από τα άρθρα 4 και 5 του Ν.3850/10. Σε περίπτωση διαφωνίας η διαφορά επιλύεται από τον επιθεωρητή εργασίας και μόνο.

3. Βιβλίο ατυχημάτων στο οποίο θα περιγράφεται η αιτία και η περιγραφή του ατυχήματος και να το θέτει στη διάθεση των αρμόδιων αρχών Ν.3850/10 (αρ.43 παρ.2β).

Τα μέτρα που λαμβάνονται για την αποτροπή επανάληψης παρόμοιων ατυχημάτων, καταχωρούνται στο βιβλίο υποδείξεων τεχνικού ασφαλείας.

Ο ανάδοχος οφείλει να αναγγέλλει στις αρμόδιες επιθεωρήσεις εργασίας, στις πλησιέστερες αστυνομικές αρχές και στις αρμόδιες υπηρεσίες του ασφαλιστικού οργανισμού στον οποίο υπάγεται ο εργαζόμενος όλα τα εργατικά ατυχήματα εντός 24 ωρών και εφόσον πρόκειται περί σοβαρού τραυματισμού ή θανάτου, να τηρεί αμετάβλητα όλα τα στοιχεία που δύναται να χρησιμεύσουν για εξακρίβωση των αιτιών του ατυχήματος Ν.3850/10 (αρ.43 παρ.2α).

4. Κατάλογο των εργατικών ατυχημάτων που είχαν ως συνέπεια για τον εργαζόμενο ανικανότητα εργασίας μεγαλύτερη των τριών εργάσιμων ημερών Ν.3850/10 (αρ.43 παρ.2γ).
5. Ιατρικό φάκελο κάθε εργαζόμενου Ν 3850/10 (αρ.18 παρ.9).

3.3 Ημερολόγιο Μέτρων Ασφάλειας (ΗΜΑ)

Ο ανάδοχος υποχρεούται να τηρεί στο εργοτάξιο Ημερολόγιο Μέτρων Ασφάλειας (ΗΜΑ), όταν απαιτείται εκ των προτέρων γνωστοποίηση στην αρμόδια επιθεώρηση εργασίας, πριν την έναρξη των εργασιών στο εργοτάξιο σύμφωνα με το ΠΔ 305/96 (αρ. 3 παρ.14) σε συνδυασμό με την Υ.Α 130646/1984 του (τ.) Υπουργείου Εργασίας.

Το ΗΜΑ θεωρείται, σύμφωνα με την παραπάνω Υ.Α, από τις κατά τόπους Δ/νσεις, Τμήματα ή Γραφεία Επιθεώρησης Εργασίας και συμπληρώνεται από τους επιβλέποντες μηχανικούς του αναδόχου και της Δ/νουσας Υπηρεσίας, από τους υπόχρεους για την διενέργεια των τακτικών ελέγχων ή δοκιμών για ό,τι αφορά τα αποτελέσματα των ελέγχων ή δοκιμών, από το αρμόδιο όργανο ελέγχου όπως ο επιθεωρητής εργασίας, κλπ : ΠΔ 1073/81 (αρ.113), Ν.1396/83 (αρ. 8) και την Εγκύκλιο 27 του (τ.) ΥΠΕΧΩΔΕ με αρ.πρωτ. ΔΕΕΠΠ/208 /12-9-2003.

3.4 Συσχετισμός Σχεδίου Ασφάλειας Υγείας (ΣΑΥ) και Ημερολογίου Μέτρων Ασφάλειας (ΗΜΑ)

Για την πιστή εφαρμογή του Σ ΑΥ κατά την εξέλιξη του έργου, πρέπει αυτό να συσχετίζεται με το Η Μ Α. Στα πλαίσια του συσχετισμού αυτού, να σημειώνεται στο Η.Μ.Α. κάθε αναθεώρηση και εμπλουτισμός του ΣΑΥ και επίσης σε ειδική στήλη του, να γίνεται παραπομπή των αναγραφόμενων υποδείξεων / διαπιστώσεων στην αντίστοιχη σελίδα του ΣΑΥ.

Με τον τρόπο αυτό διευκολύνεται και επιτυγχάνεται ο στόχος της πρόληψης του ατυχήματος.

4. Απαιτούμενα μέτρα ασφάλειας και υγείας κατά την εκτέλεση όλων των εργασιών στο εργοτάξιο.

4.1 Προετοιμασία εργοταξίου - Μέτρα Ατομικής Προστασίας (ΜΑΠ)

Ο ανάδοχος υποχρεούται να τηρεί στο εργοτάξιο, κατά την εκτέλεση όλων των εργασιών, τα παρακάτω μέτρα ασφάλειας και υγείας:

- α. Την ευκρινή και εμφανή σήμανση και περίφραξη του περιβάλλοντα χώρου του εργοταξίου με ιδιαίτερη προσοχή στη σήμανση και περίφραξη των επικίνδυνων θέσεων : ΠΔ 105/95, ΠΔ 305//96 (αρ.12 παραρτ. IV μέρος Α, παρ. 18.1).
- β. Τον εντοπισμό και τον έλεγχο προϋπαρχουσών της έναρξης λειτουργίας του εργοταξίου ηλεκτρικών εγκαταστάσεων και εκτροπή τυχόν υπάρχοντων εναερίων ηλεκτροφόρων αγωγών έξω από το εργοτάξιο, ώστε να παρέχεται προστασία στους εργαζόμενους από τον κίνδυνο ηλεκτροπληξίας : ΠΔ 1073/81 (αρ.75-79), ΠΔ 305/96 (αρ.12 παραρτ. IV μέρος Β, τμήμα ΙΙ, παρ.2).
- γ. Τη σήμανση των εγκαταστάσεων με ειδικούς κινδύνους (αγωγοί ατμών θερμών, υγρών ή αερίων κλπ) και τα απαιτούμενα μέτρα προστασίας των εργαζομένων από τους κινδύνους των εγκαταστάσεων αυτών : Π Δ 1073/81 (αρ.92 - 95), ΠΔ 305/96 (αρ.12, παραρτ. IV μέρος Α, παρ.6).
- δ. Τη λήψη μέτρων αντιμετώπισης εκτάκτων καταστάσεων όπως : κατάρτιση σχεδίου διαφυγής - διάσωσης και εξόδων κινδύνου, πυρασφάλεια, εκκένωση χώρων από τους εργαζόμενους, πρόληψη - αντιμετώπιση πυρκαγιών & επικίνδυνων εκρήξεων ή αναθυμιάσεων, ύπαρξη πυροσβεστήρων, κλπ. : ΠΔ 1073/81 (αρ. 92-96), ΠΔ 305/96 (αρ.12, παραρτ. IV μέρος Α, παρ.3, 4, 8-10), Ν.3850/10 (αρ.30, 32, 45).
- ε. Την εξασφάλιση παροχής πρώτων βοηθειών, χώρων υγιεινής και υγειονομικού εξοπλισμού (ύπαρξη χώρων πρώτων βοηθειών, φαρμακείου, αποχωρητηρίων, νιπτήρων, κλπ) : ΠΔ 1073/81 (αρ.109,110), Ν.1430/84 (αρ.17,18), ΠΔ 305/96 (αρ.12 παραρτ. IV μέρος Α, παρ.13, 14).
- στ. Την εξασφάλιση της δωρεάν χορήγησης Μέσων Ατομικής Προστασίας (ΜΑΠ) στους εργαζόμενους όπως : προστατευτικά κράνη, μπότες ασφαλείας, φωσφορίζοντα γιλέκα, ολόσωμες ζώνες ασφαλείας, γυαλιά, κλπ, εφόσον τους ενημερώσει εκ των προτέρων σχετικά με τους κινδύνους από τους οποίους τους προστατεύει ο εξοπλισμός αυτός και τους δώσει σαφείς οδηγίες για τη χρήση του : Π.Δ. 1073/81 (αρ.102-108), Ν.1430/84 (αρ.16-18), ΚΥΑ Β.4373/1205/93 και οι τροποπ. αυτής ΚΥΑ 8881/94 και Υ.Α. οικ.Β.5261/190/97, Π.Δ. 396/94, Π.Δ. 305/96 (αρ.9,παρ.γ).

4.2 Εργοταξιακή σήμανση - σηματοδότηση, συστήματα ασφαλείας, φόρτωση - εκφόρτωση - εναπόθεση υλικών, θόρυβος, φυσικοί, χημικοί παράγοντες κλπ

Ο ανάδοχος υποχρεούται :

- α. Να προβεί στην κατάλληλη σήμανση και σηματοδότηση, με σκοπό την ασφαλή διέλευση των πεζών και των οχημάτων από την περιοχή κατασκευής του έργου, σύμφωνα με:
 - Την Υ.Α αριθ. ΔΜΕΟ/Ο/613/16-2-2011 του τ.ΥΠΥΜΕΔΙ: «Οδηγίες Σήμανσης Εκτελούμενων Έργων» (ΟΜΟΕ-ΣΕΕΟ, τεύχος 7)

- Τη ΚΥΑ αριθ.6952/14-2-2011 του τ. ΥΠΕΚΑ και τ. ΥΠΥΜΕΔΙ «Υποχρεώσεις και μέτρα για την ασφαλή διέλευση των πεζών κατά την εκτέλεση εργασιών σε κοινόχρηστους χώρους πόλεων και οικισμών που προορίζονται για την κυκλοφορία πεζών »
- Τις διατάξεις του Κώδικα Οδικής Κυκλοφορίας : Ν.2696/99 (αρ. 9 - 11 και αρ.52) και την τροπ. αυτού: Ν.3542/07 (αρ. 7-9 και αρ.46).
- β. Να τηρεί τις απαιτήσεις ασφάλειας που αφορούν σε εργασίες εναπόθεσης υλικών στις οδούς, κατάληψης τμήματος οδού και πεζοδρομίου : Ν. 2696/99 (αρ. 47 , 48) και η τροπ. αυτού: Ν. 3542/07 (αρ.43,44).
- γ. Να συντηρεί και να ελέγχει τακτικά τη λειτουργία των συστημάτων ασφαλείας και να τηρεί τις απαιτήσεις ασφάλειας των ηλεκτρικών εγκαταστάσεων, των φορητών ηλεκτρικών συσκευών, των κινητών προβολέων, των καλωδίων τροφοδοσίας, των εγκαταστάσεων φωτισμού εργοταξίου, κλπ : ΠΔ 1073/81 (αρ.75-84), ΠΔ 305/96 (αρ.8.δ και αρ.12,παραρτ.ϊνμέρος Α, παρ.2), Ν.3850/10 (αρ. 31,35).
- δ. Να προβεί στα απαραίτητα μέτρα ασφάλειας που αφορούν σε εργασίες φόρτωσης, εκφόρτωσης, αποθήκευσης, στοίβασης, ρίψης και μεταφοράς υλικών και άλλων στοιχείων : ΠΔ 216/78, ΠΔ 1073/81 (αρ.85-91), ΚΥΑ 8243/1113/91 (αρ.8), ΠΔ 305/96 [αρ. 8 (γ, ε, στ, ζ) και αρ.12 παραρτ. ΙV μέρος Α παρ.11 και μέρος Β τμήμα ΙΙ παρ.4], Ν.2696/99 (αρ.32) και η τροπ. αυτού : Ν. 3542/07 (αρ.30).
- ε. Να τηρεί μέτρα προστασίας των εργαζομένων που αφορούν: α) κραδασμούς: ΠΔ 176/05, β) θόρυβο: ΠΔ 85/91, ΠΔ 149/06, γ) προφυλάξεις της οσφυϊκής χώρας και της ράχης από χειρωνακτική διακίνηση φορτίων: ΠΔ 397/94, δ) προστασία από φυσικούς, χημικούς και βιολογικούς παράγοντες: Ν.3850/10 (άρ. 36-41), ΠΔ 82/10.

4.3 Μηχανήματα έργων / Εξοπλισμοί εργασίας - αποδεικτικά στοιχεία αυτών.

Οι εξοπλισμοί εργασίας χαρακτηρίζονται και κατατάσσονται ως μηχανήματα έργων Π.Δ. 304/00 (αρ. 2).

- α. Ο ανάδοχος οφείλει να ελέγχει τη σωστή λειτουργία και τον χειρισμό των μηχανημάτων (χωματουργικών και διακίνησης υλικών), των ανυψωτικών μηχανημάτων, των οχημάτων, των εγκαταστάσεων, των μηχανών και του λοιπού εξοπλισμού εργασίας (ζώνες ασφαλείας με μηχανισμό ανόδου και καθόδου, κυλιόμενα ικριώματα, φορητές κλίμακες, κλπ) : Π.Δ. 1073/81 (αρ.17, 45-74), Ν. 1430/84 (αρ.11-15), Π.Δ. 31/90, Π.Δ. 499/91, Π.Δ. 395/94 και οι τροπ. αυτού : Π.Δ. 89/99, Π.Δ. 304/00 και Π.Δ. 155/04, Π.Δ. 105/95 (παραρτ. ΙΧ), Π.Δ. 305/96 (αρ.12 παραρτ. ΙV μέρος Β τμήμα ΙΙ παρ.7 - 9), ΚΥΑ 15085/593/03, ΚΥΑ αρ.Δ13ε/4800/03, Π.Δ. 57/10, Ν.3850/10 (αρ. 34, 35).
- β. Τα μηχανήματα έργων σύμφωνα με το Π.Δ. 305/96 (αρ.12 παραρτ. ΙV, μέρος Β', τμήμα ΙΙ, παρ.7.4 και 8.5) και το Π.Δ. 304/00 (αρ.2), πρέπει να συνοδεύονται από τα εξής στοιχεία:
 1. Πινακίδες αριθμού κυκλοφορίας
 2. Άδεια κυκλοφορίας

3. Αποδεικτικά στοιχεία ασφάλισης.
4. Αποδεικτικά πληρωμής τελών κυκλοφορίας (χρήσης)
5. Άδειες χειριστών μηχανημάτων σύμφωνα με το Π.Δ. 305/96 (αρ.12, παραρτ. IV, μέρος Β', τμήμα II,
6. παρ. 8.1.γ και 8.2) και το Π.Δ. 89/99 (παραρτ. II, παρ.2.1). Σημειώνεται ότι η άδεια χειριστού μηχανήματος συνοδεύει τον χειριστή.
7. Βεβαίωση ασφαλούς λειτουργίας του εξοπλισμού εργασίας (ορθή συναρμολόγηση - εγκατάσταση, καλή λειτουργία) και αρχείο συντήρησης αυτού στο οποίο θα καταχωρούνται τα αποτελέσματα των ελέγχων σύμφωνα με το Π.Δ. 89/99 (αρ. 4α παρ.3 και 6).
8. Πιστοποιητικό επανελέγχου ανυψωτικού μηχανήματος, οδηγίες χρήσης, συντήρησης και αντίστοιχο βιβλίο συντήρησης και ελέγχων αυτού σύμφωνα με την ΚΥΑ 15085/593/03 (αρ. 3 και αρ.4. παρ.7).

5. Νομοθετήματα που περιέχουν πρόσθετα απαιτούμενα μέτρα ασφάλειας και υγείας στο εργοτάξιο, τα οποία τηρούνται κατά περίπτωση, ανάλογα με το είδος των εργασιών του εκτελούμενου έργου.

Ο ανάδοχος υποχρεούται να τηρεί στο εργοτάξιο, πέρα από τα προαναφερόμενα, πρόσθετα απαιτούμενα μέτρα ασφάλειας και υγείας, κατά περίπτωση, ανάλογα με το είδος των εργασιών του εκτελούμενου έργου.

Τα εν λόγω απαιτούμενα μέτρα αναφέρονται στα παρακάτω νομοθετήματα :

5.1 Κατεδαφίσεις:

Ν. 495/76, ΠΔ 413/77, ΠΔ 1073/81 (αρ.18 -33, 104), ΚΥΑ 8243/1113/91 (αρ. 7), ΥΑ 31245/93, Ν. 2168/93, ΠΔ 396/94 (αρ. 9 παρ.4 παραρτ. III), Υ.Α. 3009/2/21-γ/94, Υ.Α. 2254/230/Φ.6.9/94 και οι τροπ. αυτής : ΥΑ Φ.6.9/13370/1560/95 και ΥΑ Φ.6.9/25068/1183/96, ΠΔ 305/96 (αρ. 12, παραρτ.Λ μέρος Β τμήμα II, παρ.11), ΚΥΑ 3329/89 και η τροπ. αυτής : Υ.Α. Φ.28/18787/1032/00, ΠΔ 455/95 και η τροπ. αυτού ΠΔ 2/06, ΠΔ 212/06,ΥΑ 21017/84/09.

5.2 Εκσκαφές (Θεμελίων, τάφρων, φρεάτων, κλπ), Αντιστηρίξεις :

Ν. 495/76, ΠΔ 413/77, ΠΔ 1073/81 (αρ.2-17, 40-42), ΥΑ αρ. 3046/304/89 (αρ.8-ασφάλεια και αντοχή κτιρίων, παρ.4), ΚΥΑ 3329/89 και η τροπ. αυτής : ΥΑ Φ.28/18787/1032/00, Ν. 2168/93, ΠΔ 396/94 (αρ.9 παρ.4 παραρτ. III), ΥΑ 3009/2/21-γ/94, ΥΑ 2254/230/Φ.6.9/94 και οι τροπ. αυτής : ΥΑ Φ.6.9/13370/1560/95 και ΥΑ Φ.6.9/25068/1183/96, ΠΔ 455/95 και η τροπ. αυτού : ΠΔ 2/06, ΠΔ 305/96 (αρ. 12, παραρτ. IV μέρος Β τμήμα II παρ. 10).

5.3 Ικριώματα και κλίμακες, Οδοί κυκλοφορίας - ζώνες κινδύνου, εργασίες σε ύψος, εργασίες σε στέγες.

ΠΔ 778/80, ΠΔ 1073/81 (αρ.34-44), Ν.1430/84 (αρ. 7-10), ΚΥΑ 16440/Φ.10.4/445/93, ΠΔ 396/94 (αρ .9 παρ.4 παραρτ. III), ΠΔ 155/04, ΠΔ 305/96 (αρ. 12, παραρτ.Λ μέρος Α παρ.1, 10 και μέρος Β τμήμα II παρ.4-6,14).

5.4 Εργασίες συγκόλλησης, οξυγονοκοπής & λοιπές θερμές εργασίες

ΠΔ 95/78, ΠΔ 1073/81 (αρ.96, 99, 104, 105), ΠΔ 70/90 (αρ.15), ΠΔ 396/94 (αρ. 9 παρ.4 παραρτ. ΙΙΙ), Πυροσβεστική Διάταξη 7 Απόφ.7568 Φ.700.1/96, ΚΥΑ αρ.οικ.16289/330/99.

5.5 Κατασκευή δομικών έργων (κτίρια, γέφυρες, τοίχοι αντιστήριξης, δεξαμενές, κλπ.)

ΠΔ 778/80, ΠΔ 1073/81 (αρ.26- 33, αρ.98), ΥΑ 3046/304/89, ΠΔ 396/94 (αρ. 9 παρ.4 παραρτ. ΙΙΙ), ΠΔ 305/96 (αρ.12 παραρτ. ΙV μέρος Β τμήμα ΙΙ παρ. 12).

5.6 Προετοιμασία και διάνοιξη σήραγγων και λοιπών υπογείων έργων.

(Σήραγγες κυκλοφορίας οχημάτων, αρδευτικές σήραγγες, υπόγειοι σταθμοί παραγωγής ενέργειας και εργασίες που εκτελούνται στα υπόγεια στεγασμένα τμήματα των οικοδομικών ή άλλης φύσης έργων και σε στάθμη χαμηλότερη των 6.00 μ. κάτω από την επιφάνεια της γης.) Ν.495/76, ΠΔ 413/77, ΠΔ 225/89, ΚΥΑ 3329/89 και η τροπ. αυτής : ΥΑ Φ.28/18787/1032/00, Ν. 2168/93, ΠΔ 396/94 (αρ. 9 παρ.4 παραρτ. ΙΙΙ), ΥΑ 2254/230/Φ.6.9/94 και οι τροπ. αυτής : ΥΑ Φ.6.9/13370/1560/95 και ΥΑ Φ.6.9/25068/1183/96, ΥΑ 3009/2/21-γ/94, ΠΔ 455/95 και η τροπ. αυτού : ΠΔ 2/06, ΠΔ 305/96 (αρ.12 παραρτ. ΙV μέρος Β τμήμα ΙΙ παρ.10).

5.7 Καταδυτικές εργασίες σε Λιμενικά έργα

(Υποθαλάσσιες εκσκαφές, διαμόρφωση πυθμένα θαλάσσης, κατασκευή προβλήτας κλπ με χρήση πλωτών ναυπηγημάτων και καταδυτικού συνεργείου.) ΠΔ 1073/81 (αρ.100), Ν 1430/84 (αρ.17), ΠΔ 396/94 (αρ. 9 παρ.4 παραρτ. ΙΙΙ), ΥΑ 3131.1/20/95/95, ΠΔ 305/96 (αρ.12, παραρτ.Α μέρος Β τμήμα ΙΙ παρ.8.3 και παρ.13).

6. Ακολουθεί κατάλογος με τα νομοθετήματα και τις κανονιστικές διατάξεις που περιλαμβάνουν τα απαιτούμενα μέτρα ασφάλειας και υγείας στο εργοτάξιο.

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΝΟΜΟΘΕΤΗΜΑΤΩΝ ΚΑΙ ΚΑΝΟΝΙΣΤΙΚΩΝ ΔΙΑΤΑΞΕΩΝ: «ΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΕΤΡΑ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ ΚΑΙ ΥΓΕΙΑΣ ΣΤΟ ΕΡΓΟΤΑΞΙΟ»			
A. ΝΟΜΟΙ			
N. 495/76	Φ.Ε.Κ. 337/Α/76	N.3542/07	Φ.Ε.Κ. 50/Α/07
N. 1396/83	Φ.Ε.Κ. 126/Α/83	N.3669/08	Φ.Ε.Κ. 116/Α/08
N. 1430/84	Φ.Ε.Κ. 49/Α/84	N.3850/10	Φ.Ε.Κ. 84/Α/10
N. 2168/93	Φ.Ε.Κ. 147/Α/93	N.4030/12	Φ.Ε.Κ. 249/Α/12
N. 2696/99	Φ.Ε.Κ. 57/Α/99	N.4412/16	Φ.Ε.Κ. 147/Α/16
B. ΠΡΟΕΔΡΙΚΑ ΔΙΑΤΑΓΜΑΤΑ			
Π.Δ. 413/77	Φ.Ε.Κ. 128/Α/77	Π.Δ. 778/80	Φ.Ε.Κ. 193/Α/80
Π. Δ. 95/78	Φ.Ε.Κ. 20/Α/78	Π.Δ. 455/95	Φ.Ε.Κ. 268/Α/95
Π.Δ. 1073/81	Φ.Ε.Κ. 260/Α/81	Π.Δ. 305/96	Φ.Ε.Κ. 212/Α/96
Π.Δ. 225/89	Φ.Ε.Κ. 106/Α/89	Π. Δ.89/99	Φ.Ε.Κ. 94/Α/99
Π. Δ. 31/90	Φ.Ε.Κ. 31/Α/90	Π. Δ. 304/00	Φ.Ε.Κ. 241/Α/00
Π. Δ. 70/90	Φ.Ε.Κ. 31/Α/90	Π. Δ.155/04	Φ.Ε.Κ. 121/Α/04
Π. Δ. 85/91	Φ.Ε.Κ. 38/Α/91	Π. Δ.176/05	Φ.Ε.Κ. 227/Α/05
Π.Δ. 499/91	Φ.Ε.Κ. 180/Α/91	Π. Δ.149/06	Φ.Ε.Κ. 159/Α/06
Π.Δ. 395/94	Φ.Ε.Κ. 220/Α/94	Π.Δ. 2/06	Φ.Ε.Κ. 268/Α/06
Π.Δ. 396/94	Φ.Ε.Κ. 220/Α/94	Π.Δ. 212/06	Φ.Ε.Κ. 212/Α/06
Π.Δ. 397/94	Φ.Ε.Κ. 221/Α/94	Π.Δ. 82/10	Φ.Ε.Κ. 145/Α/10
Π.Δ. 105/95	Φ.Ε.Κ. 67/Α/95	Π.Δ. 57/10	Φ.Ε.Κ. 97/Α/10
Π.Δ. 216/78	Φ.Ε.Κ. 47/Α/78		
Γ. ΥΠΟΥΡΓΙΚΕΣ ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ			
ΥΑ 130646/84	Φ.Ε.Κ. 154/Β/84	ΚΥΑ αρ.οικ.16289/330/99	Φ.Ε.Κ. 987/Β/99
ΚΥΑ 3329/89	Φ.Ε.Κ. 132/Β/89	ΚΥΑαρ.οικ.15085/593/03	Φ.Ε.Κ. 1186/Β/03
ΚΥΑ 8243/1113/91	Φ.Ε.Κ. 138/Β/91	ΚΥΑ αρ. Δ13ε/4800/03	Φ.Ε.Κ. 708/Β/03
ΚΥΑαρ.οικ.Β.4373/1205/93	Φ.Ε.Κ. 187/Β/93	ΚΥΑ αρ.6952/11	Φ.Ε.Κ. 420/Β/11
ΚΥΑ 16440/Φ. 10.4/445/93	Φ.Ε.Κ. 765/Β/93	ΥΑ 3046/304/89	Φ.Ε.Κ. 59/Δ/89
ΚΥΑ αρ. 8881/94	Φ.Ε.Κ. 450/Β/94	ΥΑ Φ.28/18787/1032/00	Φ.Ε.Κ. 1035/Β/00
ΥΑ αρ.οικ. 31245/93	Φ.Ε.Κ. 451/Β/93	ΥΑ αρ. οικ. 433/2000	Φ.Ε.Κ. 1176/Β/00
ΥΑ 3009/2/21-γ/94	Φ.Ε.Κ. 301/Β/94	ΥΑ ΔΕΕΠΠ/οικ/85/01	Φ.Ε.Κ. 686/Β/01
ΥΑ 2254/230/Φ.6.9/94	Φ.Ε.Κ. 73/Β/94	ΥΑ ΔΙΠΑΔ/οικ/177/01	Φ.Ε.Κ. 266/Β/01
ΥΑ 3131.1/20/95/95	Φ.Ε.Κ. 978/Β/95	ΥΑ ΔΙΠΑΔ/οικ/889/02	Φ.Ε.Κ. 16/Β/03
ΥΑ Φ.6.9/13370/1560/95	Φ.Ε.Κ. 677/Β/95	ΥΑ ΔΜΕΟ/Ο/613/11	Φ.Ε.Κ. 905/Β/11
ΥΑ Φ6.9/25068/1183/96	Φ.Ε.Κ. 1035/Β/96	ΥΑ 21017/84/09	Φ.Ε.Κ. 1287/Β/09
Υ.Α αρ.οικ.Β.5261/190/97	Φ.Ε.Κ. 113/Β/97	Πυροσβεστική διάταξη 7, Απόφ. 7568.Φ.700.1/96	Φ.Ε.Κ. 155/Β/96
Δ. ΕΓΚΥΚΛΙΟΙ			
ΕΓΚΥΚΛΙΟΣ 27/03	ΑΡ.ΠΡΩΤ.ΔΕΕΠ Π/208/12-9-03		
ΕΓΚΥΚΛΙΟΣ 6/08	ΑΡ.ΠΡΩΤ.ΔΙΠΑΔ/οικ/215/31-3-08		
ΕΓΚΥΚΛΙΟΣ Σ.ΕΠ.Ε	ΑΡ.ΠΡ. 10201/12 ΑΔΑ:Β4Λ1 Λ-ΚΦΖ		

Άρθρο 28ο

- α) Ο Ανάδοχος έχει την υποχρέωση (χωρίς ιδιαίτερη αποζημίωσή του) να τοποθετήσει πριν από την έναρξη εκτέλεσης των εργασιών, στην αρχή και στο τέλος του μήκους κατασκευής του έργου, ευμεγέθεις και εμφανείς πληροφοριακές πινακίδες με τα στοιχεία του τίτλου του έργου, της Υπηρεσίας επίβλεψής του, του Αναδόχου του, του Προϋπολογισμού του και της πηγής χρηματοδότησής του (σύμφωνα με τις οδηγίες της Διευθύνουσας το έργο Υπηρεσίας).
- β) Ο Ανάδοχος είναι υποχρεωμένος με δική του μέριμνα και ευθύνη μετά την ολοκλήρωση του έργου να συγκεντρώσει και να απομακρύνει από την οδό τυχόν προϊόντα εκσκαφών που ενδεχομένως δεν έχουν απομακρυνθεί, ρίζες δένδρων, ξύλα, πέτρες, κατεστραμμένα υλικά σήμανσης (στηθαία, πινακίδες, στύλους κ.ά.).

Άρθρο 29ο: Εγγυήσεις

Οι εγγυήσεις καλής εκτέλεσης του έργου πρέπει να είναι κοινές υπέρ όλων των μελών της Κοινοπραξίας σε περίπτωση που ο Ανάδοχος είναι Κοινοπραξία και το ποσό της καθορίζεται σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 72 παρ. 1 β του Ν.4412/2016, όπως τροποποιήθηκε και ισχύει.

Άρθρο 30ο: Χρόνος Εγγύησης

Για την δωρεά συντήρηση του έργου σε άριστη κατάσταση μέχρι της οριστικής παραλαβής του καθορίζεται χρόνος εγγύησης: **ΔΕΚΑΠΕΝΤΕ ΜΗΝΩΝ (15)**.

Για τις εργασίες που αφορούν: α) Κλάδεμα ή κόψιμο δέντρων στο στόμιο των γεφυριών ή στην κοίτη του ρέματος όταν εμποδίζεται η ροή των υδάτων, β) καθαρισμό της βλάστησης εκατέρωθεν των γεφυριών και γ) συντήρηση των τάφρων με καθαρισμό αυτών από τη βλάστηση, καθορίζεται χρόνος εγγύησης: **ΕΞ ΜΗΝΩΝ (6)**.

Άρθρο 31ο

1. Για το έργο του τίτλου: **ΣΥΝΤΗΡΗΣΗ ΤΕΧΝΙΚΩΝ ΕΡΓΩΝ ΓΙΑ ΑΝΤΙΠΛΗΜΜΥΡΙΚΗ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ Ν. ΛΗΜΝΟΥ**
 - α) Διευθύνουσα Υπηρεσία θα είναι το Τμήμα Τεχνικών Έργων Π.Ε Λήμνου της Διεύθυνσης Τεχνικών Έργων Π.Ε Λέσβου./Π.Β. Αιγαίου.
 - β) Προϊστάμενη Αρχή είναι, σύμφωνα με τις διατάξεις του Π.Δ.7/2013 (Φ.Ε.Κ. 26Α'/31-1 -2013), η Προϊσταμένη της Διεύθυνσης Τεχνικών Έργων Περιφερειακής Ενότητας Λέσβου της Περιφέρειας Βορείου Αιγαίου που έχει έδρα στη Μυτιλήνη, με την επιφύλαξη της παραγράφου 2 του άρθρου 3 του ίδιου Διατάγματος για άσκηση συγκεκριμένων αρμοδιοτήτων Προϊσταμένης Αρχής από την Οικονομική Επιτροπή της Περιφέρειας Β. Αιγαίου.
2. Όπου στην παρούσα Ειδική Συγγραφή Υποχρεώσεων αναφέρεται ο όρος «Ανάδοχος» ή ο όρος «Ανάδοχος του έργου» εννοείται η Ανάδοχος του έργου Εργοληπτική Επιχείρηση.

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΒΟΡΕΙΟΥ ΑΙΓΑΙΟΥ ΔΝΣΗ ΤΕΧΝΙΚΩΝ ΕΡΓΩΝ ΠΕ ΛΕΣΒΟΥ ΤΜΗΜΑ ΤΕΧΝΙΚΩΝ ΕΡΓΩΝ ΠΕ ΛΗΜΝΟΥ			
ΓΙΑ ΤΗ ΣΥΝΤΑΞΗ	ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ 13/07/2020	ΥΠΟΓΡ.	ΜΑΡΙΑ ΤΣΟΥΒΕΛΕΚΑΚΗ ΑΡΧΙΤΕΚΤΩΝ ΜΗΧΑΝΙΚΟΣ /ΠΕ με Α'β
ΘΕΩΡΗΣΗ ΤΜΗΜΑΤΑΡΧΗ	ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ 13/ 07/2020	ΥΠΟΓΡ.	ΣΤΥΛΙΑΝΟΣ ΚΑΡΑΓΙΑΝΝΑΚΗΣ ΜΗΧΑΝΙΚΟΣ ΠΟΛ-ΔΟΜΙΚΩΝ ΕΡΓΩΝ/ΤΕ με Α'β
ΘΕΩΡΗΣΗ ΔΙΕΥΘΥΝΤΗ	ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ 17 /09 /2020	ΥΠΟΓΡ.	ΑΦΡΟΔΙΤΗ ΚΟΥΡΟΓΕΝΗ ΠΟΛΙΤΙΚΟΣ ΜΗΧΑΝΙΚΟΣ ΠΕ με Α'β
ΑΠΟΦΑΣΗ ΕΓΚΡΙΣΗΣ	ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ 17/ 09 /2020	ΑΡΙΘΜ. ΠΡΩΤ.35348 /ΤΔ3812 ΑΔΑ: 9ΒΜ47ΛΩ-869 ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΗΣ ΔΤΕΠΕ ΛΕΣΒΟΥ	